

Abstrakt

Analýza podávání léčiv zdravotními sestrami ve zdravotnickém zařízení III

Autor: Aneta Novosadová

Vedoucí diplomové práce: doc. PharmDr. Josef Malý, Ph.D.

Konzultant: Mgr. Ondřej Tesař

Katedra sociální a klinické farmacie, Farmaceutická fakulta v Hradci Králové, Univerzita Karlova

Úvod a cíl: Podání léčiv zdravotními sestrami patří mezi nejdůležitější součást ošetrovatelské péče a jedná se o jejich každodenní činnost. Cílem této práce bylo analyzovat podání léčiv zdravotními sestrami pacientům hospitalizovaným na oddělení interním, chirurgickém a oddělení následné péče, v jednom ze čtyř zkoumaných zdravotnických zařízení v Jihočeském kraji, s důrazem na léková pochybení a jejich prevenci.

Metodika: Jedná se o součást rozsáhlé observačně intervenční studie, která probíhá v letech 2020–2023, v práci jsou prezentována data získaná přímým pozorováním podání léčiv hospitalizovaným pacientům od 19. července do 25. července 2021. Do sběru dat se zapojily týmy tvořené farmaceutem a zdravotní sestrou. Sbírána byla tato data: údaje o pacientovi (např. věk; pohlaví; veškerá užívaná léčiva), údaje o zdravotní sestře podávající léčivo (např. věk; pohlaví; délka praxe) a údaje o vlastním podání léčiv (např. způsob identifikace pacienta; hygiena zdravotní sestry při podání léčiva; kontrola originality léčiva; zda bylo podáno správné léčivo správnému pacientovi a ve správný čas, síle a dávce; provedení generické substituce; nápoj na zapití léčiva a časový odstup od potravy). Veškerá data byla anonymizována a přenesena do webové databáze. Poté byla vyhodnocena pomocí deskriptivní statistiky.

Výsledky: Celkem bylo pozorováno 2369 podání léčiv, podaných 13 různými zdravotními sestrami, 105 pacientům (ženy 47,6 %; průměrný věk 75,3 ± 12,2 let). Průměrný počet dávek léčiv podaných na pacienta byl 9,5 ± 6,9 na den a pevné lékové formy tvořily 85,4 %. Identifikována byla tato pochybení: chybějící identifikace pacienta (21,9 %), chybějící dezinfekce rukou (32,5 %), záměna léčiva (0,5 %), podána chybná dávka (2,0 %), léčivo podáno nesprávným způsobem (3,7 %), záměna lékové formy (0,3 %), provedení generické substituce (11,0 %), nevhodné půlení léčiva (3,0 %), nevhodné drcení (0,6 %). Ve 25,7 % podání byl identifikován chybný odstup od potravy.

Závěr: Zjištěné výsledky ukázaly na relevantní případy lékových pochybení. Případy byly diskutovány s managementem nemocnice, lékaři a zdravotními sestrami. Navrženy byly intervence, které budou směřovat k nápravě nalezených pochybení.

Klíčová slova: zdravotní sestra, lékové pochybení, podání léčiv.